

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 7. Filius hominis. Vocatur filius hominis: ex hoc enim testes contra peccatorem producet, quos quidam Sancti timuerunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

veteri testamento, manna enim illis contra di-
vina precepta tractantibus, vermes effecti sunt,
id est, contumacia ultores et in tices; qua simi-
litudo Christum indicent Dominum &c.

§. 7. Filius hominis. Vocatur filius homi-
nis: ex hoc enim testes contra peccato-
rem producet, quos quidam Sancti timue-
runt.

25 **E**X hoc opinor, illam explicari posse visio-
nem D. Ioannis a. (quam D. August. cen-
suit difficillimam) qua figuram videt iudi-
cii, iudicem maiestate summa residentem, &
totum mundum coram eo adstantem: *Magnos
magnos, & pusillos, & ut iudicarentur, inquit:
Aperi sunt libri, & alius liber apertus est, qui est
vita.* Et superius declarauerat D. Ioannes, quod
liber ille vitæ, liber esset vitæ agni: *Liber vitæ
agni, qui occisus est.* Omnium aperti sunt li-
bri, id est, vita & conscientia omnium, &
liber vitæ agni apertus est. Quis vero est hic,
nisi liber vitæ Christi? Grande arcanum. Si-
cut enim aperientur nostræ vitæ maximi libri,
vt nullum sit opus, verbum nullum, nulla co-
gitatio, quæ non omnibus pateat, ita etiam vi-
tæ Christi volumen aperietur: hic enim con-
spicietur, & clarè legetur, omne id, quod pro-
pter te fecit. Ibi legetur eius Incarnatio, nati-
uitas præ frigore tremensis, eius labores, si-
tis, fames, persecutiones, curæ, lachrymæ,
eius vitæ triginta tres anni, omnes transacti in
tui remedium, eius passio, cum omnibus, quæ in
gratiam tui pati non recusauit. Propitius sit mi-
hi Deus, ad quid hoc? Vt aperiatur libri, in
quibus scripta sunt acta litigantium, & iu-
dicandorum: dignum & iustum est; At quid
hic opus est libro vitæ agni? Hoc iam prædi-
ximus: quod ea quæ huic inscripta sunt libro,
nimirum misericordiæ eius opera, exaltabunt
iustitiam, eamque ita exaquent, vt se tibi op-
ponat, velut limatus gladius, qui scindat, nec
inueniat, quod sibi valeat resistere. Grauius sunt
tua scelera, furta tua, lasciuia tua, tua blas-
phemia, Dei contemptus; porro proposita, &
beneficiis opposita, quæ Dei largissima tibi
manus concessit; Hæc illa adeo superexalta-
bunt, tantam prouocabunt indignationem eius,
qui ea contulit, & cui tamen tu in malè repen-
sum est, insuper despectui sit ipse habitus, vt
futurum sit spectaculum longè terribilissimum,
quod fiet, id quod ait idem Ioannes, montes &

I.
Liber vi-
tæ Chri-
sti lege-
tur in iu-
dicio.

colles à peccatoribus inclamandos: *Mentes tra-
ditæ super nos; &c. ab ira Agni.* Hoc, quod fit Ioan. 6,
agnus mansuetus, plenus misericordia, quod is-
pallus non aperuerit os suum propter te, quod
se tibi in sacrificium dederit, in Sacramentum,
pretium & redemptionem obtuleris, quod ni-
hil habeat, quod tibi non fuerit elargitus, hoc,
inquam, flammæ suæ indignationis excitabit,
vt oleum, ligno sicco aridoque superfusum.
Idem prædixit Iob: *A facie eius cruciabor* 201. 6.
populi, omnes vultus redigentur in illam. Stu-
peo loquendi formulam. Quam benignus, com-
mes, amicus fuit Absalom. Iob, quod non ze-
lo eius apud patrem Dauid procurauit oculum
reconciliationis? sicut & in rei veritate, eum
in patris gratiam restituit. Attamen hoc ipsum,
Iob contra ipsum monuit crudelitatem, quando
infelix ille huic benignitati ingratus patrisque
fuit obedientiæ excusso iugo, inter quem & ip-
sum foedus composuerat, instructas acies pro-
duxit in campum perduellis. Hoc eam glori-
amque dedit Iob, qui pacis auctor fuerat, &
restitutor: vt in eum velut indomitus leo con-
surrexerit, neglectoque Dauidis præcepto, pier-
tatem omnem exiens, tribus lanceis transfoderit
è quercu suspensum interemerit æternum peri-
turus. *Quis nos patri nostro reconciliauit, ni-
si Christus? & sui corporis vitæque dispendio.*
Revelati sumus Deo per mortem filii eius. Ni-
hil minus illam contemnis gratiam, contra 16.
ipsum Deum vexillum atrollis perduellis Ab-
lon, post talem misericordiam bellis ingratior:
Ille ipse erit, qui supplicium tuum prosequetur,
qui te tribus confodiet lanceis: qui his terribi-
libus damnabit verbis: *Ita malestis in ignem æ-
ternum &c.*

Hinc reor S. Iob processisse angustias, dum
conqueritur: *Resertus mirabiliter me cruciatur* 26 21
Insultas testes tuos contra me, & multiplicas 107
iram tuam aduersum me, & pœna militant in me.
Aduertit Caietan. in Hebræo legi: *Resertus,*
& mirabilis eris in me. q. d. Nostro loquendi
modo. Cælum ascendisti, o Redemptor, dixit
Telles Dei, sunt
D. A. A.
L. 2.
L. 3.
L. 4.
L. 5.
L. 6.
L. 7.
L. 8.
L. 9.
L. 10.
L. 11.
L. 12.
L. 13.
L. 14.
L. 15.
L. 16.
L. 17.
L. 18.
L. 19.
L. 20.
L. 21.
L. 22.
L. 23.
L. 24.
L. 25.
L. 26.
L. 27.
L. 28.
L. 29.
L. 30.
L. 31.
L. 32.
L. 33.
L. 34.
L. 35.
L. 36.
L. 37.
L. 38.
L. 39.
L. 40.
L. 41.
L. 42.
L. 43.
L. 44.
L. 45.
L. 46.
L. 47.
L. 48.
L. 49.
L. 50.
L. 51.
L. 52.
L. 53.
L. 54.
L. 55.
L. 56.
L. 57.
L. 58.
L. 59.
L. 60.
L. 61.
L. 62.
L. 63.
L. 64.
L. 65.
L. 66.
L. 67.
L. 68.
L. 69.
L. 70.
L. 71.
L. 72.
L. 73.
L. 74.
L. 75.
L. 76.
L. 77.
L. 78.
L. 79.
L. 80.
L. 81.
L. 82.
L. 83.
L. 84.
L. 85.
L. 86.
L. 87.
L. 88.
L. 89.
L. 90.
L. 91.
L. 92.
L. 93.
L. 94.
L. 95.
L. 96.
L. 97.
L. 98.
L. 99.
L. 100.
L. 101.
L. 102.
L. 103.
L. 104.
L. 105.
L. 106.
L. 107.
L. 108.
L. 109.
L. 110.
L. 111.
L. 112.
L. 113.
L. 114.
L. 115.
L. 116.
L. 117.
L. 118.
L. 119.
L. 120.
L. 121.
L. 122.
L. 123.
L. 124.
L. 125.
L. 126.
L. 127.
L. 128.
L. 129.
L. 130.
L. 131.
L. 132.
L. 133.
L. 134.
L. 135.
L. 136.
L. 137.
L. 138.
L. 139.
L. 140.
L. 141.
L. 142.
L. 143.
L. 144.
L. 145.
L. 146.
L. 147.
L. 148.
L. 149.
L. 150.
L. 151.
L. 152.
L. 153.
L. 154.
L. 155.
L. 156.
L. 157.
L. 158.
L. 159.
L. 160.
L. 161.
L. 162.
L. 163.
L. 164.
L. 165.
L. 166.
L. 167.
L. 168.
L. 169.
L. 170.
L. 171.
L. 172.
L. 173.
L. 174.
L. 175.
L. 176.
L. 177.
L. 178.
L. 179.
L. 180.
L. 181.
L. 182.
L. 183.
L. 184.
L. 185.
L. 186.
L. 187.
L. 188.
L. 189.
L. 190.
L. 191.
L. 192.
L. 193.
L. 194.
L. 195.
L. 196.
L. 197.
L. 198.
L. 199.
L. 200.
L. 201.
L. 202.
L. 203.
L. 204.
L. 205.
L. 206.
L. 207.
L. 208.
L. 209.
L. 210.
L. 211.
L. 212.
L. 213.
L. 214.
L. 215.
L. 216.
L. 217.
L. 218.
L. 219.
L. 220.
L. 221.
L. 222.
L. 223.
L. 224.
L. 225.
L. 226.
L. 227.
L. 228.
L. 229.
L. 230.
L. 231.
L. 232.
L. 233.
L. 234.
L. 235.
L. 236.
L. 237.
L. 238.
L. 239.
L. 240.
L. 241.
L. 242.
L. 243.
L. 244.
L. 245.
L. 246.
L. 247.
L. 248.
L. 249.
L. 250.
L. 251.
L. 252.
L. 253.
L. 254.
L. 255.
L. 256.
L. 257.
L. 258.
L. 259.
L. 260.
L. 261.
L. 262.
L. 263.
L. 264.
L. 265.
L. 266.
L. 267.
L. 268.
L. 269.
L. 270.
L. 271.
L. 272.
L. 273.
L. 274.
L. 275.
L. 276.
L. 277.
L. 278.
L. 279.
L. 280.
L. 281.
L. 282.
L. 283.
L. 284.
L. 285.
L. 286.
L. 287.
L. 288.
L. 289.
L. 290.
L. 291.
L. 292.
L. 293.
L. 294.
L. 295.
L. 296.
L. 297.
L. 298.
L. 299.
L. 300.
L. 301.
L. 302.
L. 303.
L. 304.
L. 305.
L. 306.
L. 307.
L. 308.
L. 309.
L. 310.
L. 311.
L. 312.
L. 313.
L. 314.
L. 315.
L. 316.
L. 317.
L. 318.
L. 319.
L. 320.
L. 321.
L. 322.
L. 323.
L. 324.
L. 325.
L. 326.
L. 327.
L. 328.
L. 329.
L. 330.
L. 331.
L. 332.
L. 333.
L. 334.
L. 335.
L. 336.
L. 337.
L. 338.
L. 339.
L. 340.
L. 341.
L. 342.
L. 343.
L. 344.
L. 345.
L. 346.
L. 347.
L. 348.
L. 349.
L. 350.
L. 351.
L. 352.
L. 353.
L. 354.
L. 355.
L. 356.
L. 357.
L. 358.
L. 359.
L. 360.
L. 361.
L. 362.
L. 363.
L. 364.
L. 365.
L. 366.
L. 367.
L. 368.
L. 369.
L. 370.
L. 371.
L. 372.
L. 373.
L. 374.
L. 375.
L. 376.
L. 377.
L. 378.
L. 379.
L. 380.
L. 381.
L. 382.
L. 383.
L. 384.
L. 385.
L. 386.
L. 387.
L. 388.
L. 389.
L. 390.
L. 391.
L. 392.
L. 393.
L. 394.
L. 395.
L. 396.
L. 397.
L. 398.
L. 399.
L. 400.
L. 401.
L. 402.
L. 403.
L. 404.
L. 405.
L. 406.
L. 407.
L. 408.
L. 409.
L. 410.
L. 411.
L. 412.
L. 413.
L. 414.
L. 415.
L. 416.
L. 417.
L. 418.
L. 419.
L. 420.
L. 421.
L. 422.
L. 423.
L. 424.
L. 425.
L. 426.
L. 427.
L. 428.
L. 429.
L. 430.
L. 431.
L. 432.
L. 433.
L. 434.
L. 435.
L. 436.
L. 437.
L. 438.
L. 439.
L. 440.
L. 441.
L. 442.
L. 443.
L. 444.
L. 445.
L. 446.
L. 447.
L. 448.
L. 449.
L. 450.
L. 451.
L. 452.
L. 453.
L. 454.
L. 455.
L. 456.
L. 457.
L. 458.
L. 459.
L. 460.
L. 461.
L. 462.
L. 463.
L. 464.
L. 465.
L. 466.
L. 467.
L. 468.
L. 469.
L. 470.
L. 471.
L. 472.
L. 473.
L. 474.
L. 475.
L. 476.
L. 477.
L. 478.
L. 479.
L. 480.
L. 481.
L. 482.
L. 483.
L. 484.
L. 485.
L. 486.
L. 487.
L. 488.
L. 489.
L. 490.
L. 491.
L. 492.
L. 493.
L. 494.
L. 495.
L. 496.
L. 497.
L. 498.
L. 499.
L. 500.

ment vniversi Dei testes, quibus nobis suum te-
stis est amorem, misericordia, & beneficia
fuerunt, quibus non praudent immeritos. O
quàm euidenter testatus est Pater amorem suum
dans nobis suum vnguentum: Sic Deum dilexit
mundum, ut filium suum vnguentum daret.

1. Ioh. 3. 16.

Quæ testimonia tam manifesta dedit sui a-
moris Dei filius, tot innumeris testibus, quot
fuerunt illa, quæ in tui salutem & egit, & per-
pessus est? Notum est omnibus ea omnem nu-
merum superare, quæ fames? quæ sitis? quæ
defatigatio? quæ persecutiones? quæ calumniae?
qui carceres? quæ sputa? quæ alapa? quæ verbera?
quæ spinæ? qui clavi? quæ crux? quæ mors?
quæ opprobria tanta hæc, vt, sicut notat D. Hiero-
co quod humano intellectui impossibile sit ea in
numerum, etiam nostræ Arithmetice, redigere,
Dauid ea diuino remisit intellectui, qui, vti-
que infinitus, cæli stellas numerat, & arena ma-
ris nouit multitudinem. *Tu scis improprium me-
um, & confusionem meam, & reuerentiam me-
am.* O quam irrefragabiles, securique testes?

1. Ioh. 15. 17.

Maiorem hac dilectionem nemo habet, quàm vs
vnguentum suum ponit quis pro amicis suis. Qualibet
istius sanguinis effusa guttula, voces mittit al-
tiores, ipso Abelis sanguine, dicens ecce quomo-
do amabat te. *Vulnera hæc* (teste L. Bern. in per-
sona Christi) loquuntur pro me: quia diligo te.
Patent mihi viscera per vulnera (inquit D. Aug.)
per foramina corporis, patent mihi arcana cordis.
Intrauit enim temporis testes illos, in sen-
tentiam contra te, renouabantur, reuiviscent.

D. Br. 7.

Manu. c.

11.

D. Aug. 1.

Exciderunt illi tuæ memoriæ, & eos iam ta-
cère arbitrais. O quàm ad viuum illos repro-
ducat, quàm recentes exponit iullis manus per-
foratas, pedes transivos, latus hians, caput co-
tonatum, corpus flagellis cæsum, euulso capil-
los, linguam felle potatam, ex illis accrescet fu-
tor eius, tumescet contra te iudicis indignatio,
vociferabitur, teste Propheta Isaia ex eius ore:

1. Ioh. 4. 11.

1. Ioh. 4. 14.

1. Ioh. 4. 19.

1. Ioh. 4. 20.

1. Ioh. 4. 21.

1. Ioh. 4. 22.

1. Ioh. 4. 23.

1. Ioh. 4. 24.

1. Ioh. 4. 25.

*Sicut paritarius loquar, dissipabo & absorbebo si-
mil.* Hæc vna est inter alias, ratio, inquit D.
Thom. cur Christus in suo corpore immortalis
post resurrectionem seruauerit sua vulnera pas-
sionis præclariora: ad hoc producit D. Aug. *Sicut
enim demonstrat & Testis non eruditus, nisi tan-
geret, & videret: ita inimicus vulnera demonstra-
turum est sua, vt convincens eos, veritas dicat: Ec-
ce hominem, quem crucifixistis, videtis vulnera,
quæ infixistis, agnoscentis latens, quod pupis sitis,
quosiam per vos, & propter vos apertum est, nec
tamen intrare voluistis. Tu ipse, quàm tua sic
iusta, videbis, condemnatio, tu fateberis: Iustus*

es, Domine, & rectum iudicium tuum. Tu ipse Ps. 118.
furiosus in te pœnas prouocabis, vt te reum ex-
crucient: Ignem inextinguibilem, vt te consum-
mat: demones, vt te in orbem decedant tot
criminiibus obnoxium: *Pœna militum in me.*
Hic peccatorum tuorum grauitatem agnosces,
illuc quis ille Dominus, quem offendisti, illic
tuam nequitiam, ingratitude tuam, petri-
nariam tuam, tuas stultitias cognosces, nul-
lum esse, quod non mereare, supplicium, ac pœ-
nas omnes, quinimò & ipsius inferni cruciatus
tuis esse peccatis inferiores.

27

Sæpè perpenti illud adeo notum de D. Pau-
lo, quod Christus cum inexpectato rapuit in
iudicium ad animæ eius salutem. Persequeba-
tur hic in discipulis suis Christum ira flagrans,
inflatu buccis, vt narrat D. Luc. *Spirans mina-
rum & cædis.* In ipso obæcationis & insanie
feruore, Christus ei luce cælesti apparet cir-
cumfusis, ex qua tanta profudit claritas, vt Saul-
lum circumdaret, vt mihi persuadere finile
quid fuisse Transfigurationi, cum ex luce, quæ
de Christo promicabat, totus mons splendidus
redderetur. Elias quoque & Moyses essent cir-
cumamicti claritate. Talis autem fuit lux, quæ
eum tanto metu percussit, ac penetravit, vt in
terram pronus decideret, hanc vocem de cælis
percipiens *Saule, Saule quia me persequeris* Red-
de rationem Saule, cur me persequeris? Respon-
det ille: *Quis es Domine?* At: *Ego sum Iesus Na-
zarenus, quem tu persequeris.* Inquirunt D.
Chryl. a & D. Gregor. b Cur Christus interro-
ganti Saûlo, *Quis es Domine?* Non responde-
rit, se nomine Iupremæ Maiestatis declarans
quis esset, sicut Manue, talequid interroganti,
respondit e: *Quid queris nomen meum, quod est
mirabile?* vel vt Moyli d: *Ego sum, qui sum.* Vel
ad minus dixisset: *Ego sum vnguentus Patris,
ego verbum ante secula, ego principium & finis*
(sed tantum) *Ego sum Iesus Nazarenus.* Ad quid,
vel tantum non responderit, id quod Pharisæis
querentibus. *Tu quies es?* respondit e) *Principium
qui & loquor vobis:* vel saltem, sicut discipulis
suis, quando ab eis recessit. *Ego sum vita, veri-
tas, & vita.* Voluit, vt ipse Saulus contra le-
ipsum ferret sententiam, & dum se Iesum dicit,
quod est Saluator, pariter diuina sua luce, ce-
sus obiecit oculis quidquid egerat, vt huic vo-
mini satisfacere, vt eum redimeret, vt eum
saluaret alioquin periturum. Illic luce meri-
diana clarius ipsi ostendit suam Incarnatio-
nem: quomodo Deus cum esset, propter eum
factus esset homo, quomodo natus pauper,

Ador. 9.

a Ho. de

Conuerf.

Pauli.

b Lib. 13.

Moral. c.

111.

Cur

Christus

Saulo

dixit:

Ego sum

Iesus.

c Iud. 13.

18.

d Exod. 3.

14.

e Ioan. 8.

Ioan. 14.

6. 25.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

1. Ioh. 4.

afflictus vixisset, horrendis mortuus cruciatibus, pro eo sanguinem vitamque profuderit: quæ omnia hoc nomine intelligebantur: *Ego sum Iesus*. Viden hæc Saul? Intuere quem persequaris, quem tam graviter offendas? quid tanta meretur ingratitude? quæ poena tali condigna perdidit? tu ipse Saulis profer sententiam: esto in propria causa iudex. Qualis tum Saulus? *Tremens ac suspens dixit: Domine, quid me vis facere?*

Impendere tempus non licet his verbis expendendis: *Tremens ac suspens*, sed alia consideremus. *Quid me vis faceres* q. d. Deus, quidquid de me dispoferis, ut iustum approbo, non est quod contradicam. Omnes cruciatus, ad æquale supplicium, nulli sunt: omnia tormenta non sunt condigna, ad meorum criminum punitionem. Si Saulus in tantæ misericordiæ iudicio, talis hæserit, tam confusus, tamque conuictus: *Suspens ac tremens*: timore percussus, horruerint illi capilli, vox hæret faucibus, ossa collisa fuerint, contra seipsum tulerit sententiam: quid rerum tu ages, omnium sceleratissimè, in iustitiæ iudicio, quanto tibi dixerit: quid me es persecutus? De pulbere suscitavi te, corpus aptavi tibi, animam infudi, esse dedi & respiracionem: descendit de celo te in terra quæsiturus: *Ego sum Iesus*. Quid egi in tui redemptionem? quid passus, quid pertuli? Et quæ tua erga me gratitudo? Heu quam non confuuderis? quis mentis horror, quis stupor, quis spasmus, quos contra teipsum non provocabis ignes, quas non poenas, quæ non dæmonia suscitabis?

¶ 28 *Tunc damnabunt seipfos* (ait D. Ephrem) & opera, quæ fecerunt mala, tunc confitebuntur; a **DI**VS iudicium esse iustum, dicentes: *Audiebamus Ephrem* hæc, & a pravis nostris actionibus nolimus recedere. Fuit hic Doctor vitæ sanctitate præclarissimus & rus (de quo D. Hieronym. b.) *Ad tantam votum claritudinem, ut post lectionem scripturarum, publice in quibusdam Ecclesiis eius scripta recitentur*. Cuius vitam, utique meritis in *Catal.* genem scripsit D. Gregor. Nyssen, D. Basilij *Script.* Frater vterinus. Et inter alia de eo refert. *Nulla Eccles.* quippe dies, nulla vox, nulla diei, noctisque **D. GRE.** pars, nullamque brevisimum temporis momentum, in quo non vigiles ipsius oculi lacrimis conficerentur *per fusi* &c. Huius credo dedisse occasionem, quam ipsemet narrat, visionem, ex qua sic exhorruit, ut huius occasione tractatum edidit doctissimum, cui præfixit titulum, **S. EPH.** *De timore animi*. Dum die quodam, sic refert;

quies in angulo cubiculi sederet, considerationi mundi & omnium rerum vanitatis intentus ac suspensus, quam effrænes sequantur homines tantas mundi vanitates. His occupatus, oculos accollit, Christum videt luce perfusum cælesti, Divinæ Maiestatis throno residentem, qui sic illi: *Cur mihi ex toto non ferus corde, o Anima? cur tam negligens vitæ, in oratione tepidus, in pietatis operibus marcescens? cur te ad strictum meum non præparas iudicium: cur tot beneficiis, quibus te affecti, & officio non respondes? Ego anima, tui causa mortem optavi, ut te sponsam mihi conciliarem, ego homo propter te factus sum, ut vitam tuam a corruptione liberarem, ego salutem tuam cunctis operibus meis præparavi, ego caelestem chalcidam tibi præparavi, Angelisq; mandavi, ut tibi ministrarent, tu vero me caelestem sponsam, & ineffabilia dona, quæ tibi præparavi, perdidisti, me reliquisti, & inimicum tuum odio dignissimum contempnisti. Tanta Chelitus ei luce ostendit quæ esset Deus, quam iustum et ferre; quam sibi hominem devinciat, quam terribile malum, eum offendere, etiam in parvis rebus, ut hunc in viro illo effectum fuerit operatus, quem ipse describit: *Ego, fratres in illa hora, coram Domino constitutus, vehementer contremui, & expavi, præferim enim formidabilia illa verba Domini, maximamq; animi confusioem advertebam, unde desicci præ timore, atque confusione anima mea: cogitabamq; ubi me absconderem quod tantam ignominiam ferre nequirem: dicebamq; apud me: Venite monias, & me peccatorem, ac impium operite, & dimisso capite confusus, alta voce me ipsum deslere lamentabiliter cepi, dicens: Cur ex utero matris prodi? &c. Examina, quælo, discernimen inter tuam, & D. Ephrem vitam, inter ipsius & tua sceleria differentiam. Si talis hæreat ob lumen quoddam illi appariens, si adeo Sanctus hic pudore perfusus, hic, inquam, mundi contemptor, penitens, devotus, ob minima peccata, si hæc ei coram tanta Maiestate, tam enormia videbantur, & ob illa tanto pudore suffusus ingemuit: quis te, horrorinuat, quis pudor, quis timor, Milone veracior, restans libidine vindictæ, putris in luxuriam, insolens animo: cuius scelera multiplicata super capillos capitis tui, cuius nequitia ad summum omnium malorum verticem ascenderit, & contra te in cælum iudicem superentium contestantur?**

Huic visioni optimè convenit, id quod D. Hieron. de seipso testatur, quando subito arreptus & in iudicium coram tremendo Christi tribunali præsentatus obstupuit; cuius tanta erat

claritas

claritas ac splendor ex eo, cunctisque adstantibus dimanans, ut pronus in terra nec oculos quidem sursum tollere præsumeret, cœperunt eum igitur acculare, quod Ciceronianus esset, eo quod cum delectatione sensuali opera Ciceronis euolueret: hunc ei defectum tali modo obiecerunt, ut totus pudore suffusus, timoreque percussus, & ipsas gehennæ flammâs eligeret, ut se tantis eriperet angustiis. Idem dixero de eo quod de

D.M.T. assista dignatus est illi splendida luce circumfusus apparere, & luce illa collustrata, ob suos quos videbat defectus veniales, ita verecundabatur, ut inferni cruciatus censeret multo tolerabiliores, & quo se verteret, ignoaret: addit his igitur: Consideraui, si tale quid me ita terrefacit, quid erit iudicij dies, quando Maiestas illa se nobis offeret tanta claritate, & peccata, quæ commisitimus, agni scemus: Hæc meditare, mi charissime, quis ille sit Dominus, qui te iudicabit, & qualis veniet. Cum veneris filius hominis in Maiestate sua. Christi sequere consilium: Vigilate itaque omni tempore orantes ut digni habeamini fugere illa omnia, quæ futura sunt, & stare ante filium hominis. Verba, quæ attentam exigunt meditationem, præsertim vltima: Ut possitis stare. Hoc est, ne cadatis, nec vos aut euerat, aut deiiciat hoc Dei tribunal.

Lib. vite sue. 40. Luc. 21. 36. Psalm. 1. Occurrit huic David, dum ait: Non resurgent impij in iudicio. Alij legunt: Non consistent impij in iudicio (vel) non stabunt impij in iudicio. O Domine, & quis coram tam tremendo stabit tribunali? Quis stabit ad videndum eum? ait Propheta, & sapiens Quis stabit contra iudicium tuum? Contra iudicium tuum (idem est, quod) ante iudicium tuum (sicut) castellum quod contra vos est, id est, ante vos, aut coram vobis. Semper vigilate, orate, pœnitentiam agite: Ut possitis stare.

Cap. 12. 12. §. 8. Congregabuntur ante eum. Secundum: Attende causarum discussionem: quæ se mundo purgabit. Quod Sapiens bene exposuit.

29 Secundum nobis proponitur considerandum, nimirum, stricta illa discussio, & causarum omnium inquisitio: hic distinctiue omnium filiorum Adam causæ terminabuntur. Ad hoc omnes, nullo deficiente, congregabuntur, & coram summo illo comparebunt tribunali. Congregabuntur ante eum omnes gentes; Hæron, Bapt. de Lanuza, Tom. 1.

& iam ante prædixerat Propheta Joel: Congregabo omnes gentes, & deducam eas in vallim iosa- Joel 3. 2. phat, & disceptabo cum eis ibi. Articulus est nostræ fidei certissimus futurum vniuersale iudicium. Cum tam certus sit, nullibi reperis, Christum dicere, illud futurum, sed semper illud tanquam adeo omnibus perspicuum supponit, ut nullo modo veniat in questionem: proinde modo, quando de illo nominatim agit, non dicit, quod veniat ad iudicium, sed illud quasi supponens ait: Cum veneris filius hominis. Ad quid igitur iudicij huius dies? Fide notum est, quæ horâ quis moritur, eum illic ad illare diuino tribunali, iudicari, causam eius determinari in æternum, teste D. Paulo: Statutum est hominibus semel mori, post hæc autem iudicium. Ad quid secundum iudicium de iisdem causis; cum dicat Propheta Nâbum: Non iudicat Dominus bis in idipsum: Anno: post mortem hominem continuo iudicari sententiâ diffinitiuâ, à qua nulla detur appellatio, præter: Si ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in quocumque loco cecideris, ibi eris. Nihilominus necessarium est vniuersalis diæ iudicium; ut se in hoc Deus exoneret.

Multi mundi cursum attendentes, opinati sunt, nullam esse in Deo eius providentiam, curam, regimen. Verè si rem penitus inspiciamus: domus videtur fatuorum lunaticorum, nec inuenias, secundam externam verisimilitudinem gyrgathum, qui magis propriè sic possit appellari. Vnde Philosophorum aliquos audimus semper effulos in cachinnos, & irridentes, quæ considerabant, disparata & inordinata; alios ea deplorantes. Quinimò & ipse Habacuc Propheta censebat, homines ita viuere omnis regiminis superioris expertes, ut pisces maris: Vbi maior minorem deglurit: Factus hominis quasi pisces maris. Si horum intraueris ac videris, spinas, tribulos, sentes, pinguiorem occupare pattem, & violas, hyacinthos, cartophilion, aliosque flores odoratissimos in angulos retrudi zizanus suffocatos, quæ terræ pinguedinem exlugant: ais: Hic nullus est, qui hæc moderetur hortulans. Si frutillum videas, vbi inuerso stant ordine taxilli: pedes in loco regis, equus, in loco reginæ, seis iudicium: non est qui hic iudat, qui taxillos, suo reponat loco. Vides hæc mundi tabulam: O quam incongruè collocati sunt taxilli? Videbis in throno regali Herodem, Ioannem verò fetido reclusum carcere. Imperantem Neironem, crucifixum Petrum: crudelem epulonem, diuitiis

L I ad

Hebr. 9. 27. Eccles. 12. 3. Habac. 1. 14. I. I. Mundus videtur domus esse factorum.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN